

TRAFICOM

Liikenne- ja viestintävirasto

Ratahankkeiden lupamenettelyt

Rataverkon haltijoiden
yhteistyöryhmä 16.2.2023
Jenna Mikkola ja Elisa Pajunen

Yleistä

- ▶ Ratahankkeisiin liittyviä lupamenettelyjä koskevat seuraavat vaiheet:

Rataverkon haltija	Traficom
Suunnitelma rautatiehankkeesta	Ilmoitus käyttöönottolupatarpeesta
Rakentamisaikainen käyttölupahakemus	Rakentamisaikainen käyttölupa
Käyttöönottolupahakemus	Käyttöönottolupa

- ▶ Suunnitelmien ja hakemusten käsittelystä Traficom perii suoritemaksuna 250 €/h.

Suunnitelma rautatiehankkeesta

- ▶ Rakennettaessa uutta rataa tai olemassa olevaa rataa parannettaessa tai uudistettaessa tulee rataverkon haltijan toimittaa Traficomille raideliikennelain 55 §:n mukainen suunnitelma rautatiehankkeesta.
- ▶ Suunnitelman toteutus voidaan käynnistää vasta, kun Traficom on ilmoittanut, tarvitaanko suunnitelman perusteella uusi käyttöönottolupa.
- ▶ Suunnitelmalomakkeessa kuvataan tarkasti kaikki hankkeessa tehtävät työt, hankkeen laajuus sekä turvallisuusvaikutukset rautatiejärjestelmään.

Liitteet suunnitelmaan rautatiehankkeesta

- ▶ Suunnitelmaan on hyvä liittää esim. raiteistokaavio, suunnitelmakartta, työselostus tai muita suunnitelmaa tarkentavia dokumentteja.
- ▶ Lisäksi suunnitelmaan liitetään YTM-asetuksen (EU 402/2013) mukainen muutoksen merkittävyyden arviointi. Tämä ei koske ilmoitusmenettelyssä olevia yksityisraiteen haltijoita.
- ▶ Mikäli rataverkon haltijat ovat poikkeuksellisesti keskenään sopineet, että yhteen suunnitelmaan sisältyy useamman kuin yhden rataverkon haltijan alueelle sijoittuvia toimenpiteitä, asianmukaiset valtakirjat on toimitettava suunnitelman liitteenä.

Ilmoitus käyttöönottolupatarpeesta

- ▶ Traficom käsittelee hakijan toimittaman suunnitelman rautatiehankkeesta ja pyytää tarvittaessa lisätietoja.
- ▶ Traficom arvioi suunnitelman ja mahdollisten lisätietojen perusteella edellyttääkö hanke raideliikennelain 52 §:n mukaista käyttöönottolupaa ja toimittaa hakijalle ilmoituksen käyttöönottolupatarpeesta, jossa on lueteltu hankkeessa noudatettavat säädökset.

Rakentamisaikainen käyttöluupa

- ▶ Jos Traficom on edellyttänyt hankkeelta käyttöönottolupaa ja hankealueella on tarkoitus liikennöidä rakentamisen aikana, täytyy hakea raideliikennelain 57 §:n mukaista rakentamisaikaista käyttöluupa.
- ▶ Lupa voidaan myöntää vain uudistamis- tai parantamishankkeelle (ei uuden rakentamiselle) enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan.
- ▶ Hakemuslomakkeella kuvataan mm. liikennöintitarve, rakentamisaikaisten töiden vaikutukset liikennöintiin, toimenpiteet, joilla varmistetaan liikennöinnin turvallisuus sekä liikennöinnille mahdollisesti asetettavat rajoitteet rakentamisen aikana.

Käyttöönottolupa

- ▶ Jos Traficom on edellyttänyt hankkeelta käyttöönottolupaa, tulee sitä hakea ennen työn kohteena olevan järjestelmän käyttöönottoa.
- ▶ Rataverkon haltijan on käyttöönottolupaa hakiessaan osoitettava hankkeeseen soveltuvien yhteentoimivuuden teknisten eritelmien (YTE) sekä kansallisten vaatimusten mukaisuus.
- ▶ Riippumatta siitä onko hankkeelta edellytetty käyttöönottolupaa, tulee aina noudattaa YTE:iä ja kansallisia vaatimuksia, ellei hankkeelle ole erikseen myönnetty poikkeuslupaa.

FI-tarkastus

- ▶ Mikäli ilmoituksessa käyttöönottolupatarpeesta on edellytetty kansallisten määräysten noudattamista hankkeessa, tulee Traficomilta pyytää FI-tarkastusta ennen käyttöönottolupahakemuksen toimittamista. Tämä ei koske ilmoitusmenettelyssä olevia yksityisraiteen haltijoita.
- ▶ Pyynnön jälkeen Traficom tekee FI-tarkastuksen eli tarkastaa hankkeeseen soveltuvien kansallisten vaatimusten noudattamisen, ja toimittaa hakijalle FI-tarkastustodistuksen.
- ▶ Traficom on julkaisemassa maaliskuun aikana ohjeen FI-tarkastuspyynnön sisältöä ja liitteitä koskien.

Käyttöönottolupahakemuksen liitteet

Turvallisuusluvallisen hakijan tulee liittää käyttöönottolupahakemukseen:

- ▶ Ilmoitetun laitoksen (NoBo) laatima EY-tarkastustodistus.
- ▶ Hakijan laatima EY-tarkastusvakuutus, jossa viitataan EY-tarkastustodistuksen ja EU-vaatimusten lisäksi FI-tarkastustodistukseen ja kansallisiin vaatimuksiin.
 - ▶ Vakuutus laaditaan asetuksen EU 2019/250 liitteen II mukaisesti (osajärjestelmää koskevan EY-tarkastusvakuutuksen malli).
- ▶ ISA:n laatima turvallisuuden arviointikertomus, mikäli muutos on arvioitu merkittäväksi, tai turvallisuusjohtamisjärjestelmän mukainen riskienhallintaselvitys.

Käyttöönottolupahakemuksen liitteet

Ilmoitusmenettelyssä olevan hakijan tulee liittää käyttöönottolupahakemukseen:

- ▶ Ilmoitetun laitoksen (NoBo) laatima EY-tarkastustodistus, mikäli NoBoa on käytetty. NoBon käyttäminen ei kuitenkaan ole välttämätöntä (raideliikennelaki 77-78 §).
- ▶ Tarkastusvakuutus, jonka voi laatia asetuksen EU 2019/250 liitteen II mukaisesti, sekä siihen liittyvät tekniset asiakirjat, jotka osoittavat vaatimustenmukaisuuden hankkeessa.
- ▶ Turvallisuudenhallintajärjestelmän mukainen riskienhallintaselvitys.
- ▶ Traficom on julkaisemassa kevään aikana ohjeen käyttöönottoluvan hakemisesta ilmoitusmenettelyssä oleville yksityisraiteen haltijoille.

Lomakkeet

- ▶ Suunnitelma rautatiehankkeesta
- ▶ Rakentamisaikainen käyttölupahakemus
- ▶ Käyttöönottolupahakemus
- ▶ Löytyvät osoitteesta:
<https://www.suomi.fi/palvelut/radan-kayttoluvat-liikenne-ja-viestintavirasto-trafficom/c614ff5c-88bd-453c-85e8-14327cdb8211>.
- ▶ Lomakkeet liitteineen toimitetaan ensisijaisesti Traficomin kirjaamoon osoitteeseen kirjaamo@trafficom.fi.
- ▶ Lomakkeisiin on tulossa pieniä päivityksiä kevään aikana.

Kiitos! Kysymyksiä?

Jenna Mikkola, jenna.mikkola@traficom.fi,
p. 029 534 6821

Elisa Pajunen, elisa.pajunen@traficom.fi,
p. 029 534 6811

